

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Primo Schiedam

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 21 januari 2019

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Primo Schiedam. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur van Stichting Primo zorgt ervoor dat de kwaliteit op de scholen voldoende is. Het vindt dat dit het best lukt als er op elke school een sterke directie en de beste leraren zijn. Zij krijgen de ruimte om het onderwijs te verzorgen dat bij hun school en bij hun leerlingen past. Het bestuur grijpt alleen in als het nodig is.

Om te weten hoe het met de scholen gaat, vraagt het bestuur gegevens op van de scholen en praat het ieder jaar meerdere keren met de schooldirecteuren over de onderwijskwaliteit. In deze gesprekken komen de onderwijsresultaten, het personeelsbeleid, de huisvesting en de financiën aan de orde. Het bestuur erkent de verschillen tussen de scholen en houdt daar rekening mee in de manier van leiding geven, waarbij de kwaliteit van het onderwijs voorop blijft staan.

Het bestuur vindt het belangrijk om naast de gesprekken met de directeuren ook op andere manieren zicht te krijgen op de onderwijskwaliteit op zijn scholen. Hiervoor heeft het 'audits' georganiseerd. Dit zijn onderzoeken waarbij de bestuurder met teamleden van een school bij een andere school gaan kijken wat er goed gaat en waar verbeteringen mogelijk zijn. Ook zorgt het bestuur ervoor dat leraren en directeuren de kans krijgen om zich voortdurend bij te scholen.

Over hoe het gaat op de scholen vertelt het bestuur in de jaarverslagen. Ook vertelt het bestuur andere betrokkenen hoe het met het onderwijs gaat, bijvoorbeeld in gesprek met ouders en medezeggenschapsraad, maar ook met (wijk)organisaties in de omgeving van de scholen.

Op een aantal scholen hebben we gekeken of dat wat het bestuur voor ogen heeft ook terug te zien is. We concluderen dat dit voor het

Bestuur: Stichting Primo Schiedam
Bestuursnummer: 41567

Aantal scholen onder bestuur: 11

Totaal aantal leerlingen: 3400

Lijst met onderzochte scholen:

13GL De Peperklip

14AZ Het Kleurrijk

14GW De Taaltuin

14EC De Wereldschool

19VE SBO De Poldervaart

overgrote deel het geval is: de directies en leraren van de scholen kennen de visie van hun bestuur en werken op basis daarvan aan de verbetering van het onderwijs. Ze geven aan dat het bestuur met hen in gesprek gaat en regelmatig aanwezig is op de werkvloer. We hebben op de vijf bezochte scholen gemerkt en gehoord dat het bestuur veel zorg en aandacht geeft aan goed onderwijs voor de leerlingen. Samen met de directies, leraren, ouders en andere betrokkenen blijft het zoeken naar mogelijkheden om het onderwijs voor de leerlingen (nog) beter te maken.

Het bestuur is financieel gezond. Het weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het (blijven) geven van goed onderwijs.

Wat kan beter?

De directeuren hebben veel vrijheid om zelf te kijken hoe ze het onderwijs op hun school vormgeven. Wanneer het gaat om bijvoorbeeld onderwijsresultaten heeft het bestuur een algemene norm opgesteld. De scholen kunnen zelf hogere normen opstellen, maar het bestuur zou dat zelf ook kunnen doen. Hiermee kan het beter sturen op hogere resultaten en de scholen meer stimuleren het beste uit ieder kind te halen.

Op een aantal gebieden ontbreken normen, bijvoorbeeld op het gebied van didactisch handelen (lesgeven). Zo is het bijvoorbeeld niet duidelijk wanneer het bestuur tevreden is met de daadwerkelijke betekenis van 'de beste leraren'. Het bestuur kan duidelijker zijn over wanneer deze term voldoet aan de eigen opvattingen van kwaliteit en wanneer het volgens het bestuur onvoldoende is.

Wat moet beter?

Het bestuur en de scholen die we hebben onderzocht voldoen aan de wet. Er zijn daarom geen onderdelen die vanuit wettelijke eisen vragen om verbetering.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	8
3.	Resultaten verificatieonderzoek	15
	3.1. De Peperklip	15
	3.2. Het Kleurrijk	17
	3.3. De Wereldschool: eerste opvang nieuwkomers	19
	3.4. De Taaltuin	22
	3.5. SBO De Poldervaart	24
4.	Reactie van het bestuur	26

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in de periode juni tot en met november 2018 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Primo Schiedam. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om de standaarden uit het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we dezelfde standaarden op een aantal scholen waarvoor het bestuur verantwoordelijk is. We doen dit aan de hand van 'verificatieonderzoeken'. Een verificatieonderzoek is onderdeel van het totale onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. Het laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur in de praktijk werkt. Ook geeft het ons dus zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Voor de verificatieonderzoeken hebben we samen met het bestuur

gekozen om naast de bovengenoemde standaarden ook de standaard Zicht op ontwikkeling te onderzoeken omdat deze goed aansluit bij (een deel van) de missie van het bestuur om 'kinderen kwalitatief goed onderwijs te bieden en ze te begeleiden in hun ontwikkeling'. Daarnaast hebben we op drie scholen gekeken hoe de een voor Primo kenmerkend beleidsthema 'Rijk leren' (cultuur- en techniekonderwijs) is vormgegeven. Dit thema heeft een prominente plaats in het beleid van Primo. De Wereldschool neemt een aparte plaats in in dit bestuurlijke onderzoek, omdat het hier een 'eerste opvang nieuwkomers' betreft die formeel gezien onder Primo valt, maar waar het bestuur niet direct verantwoordelijk is. Onderstaand figuur geeft weer welke standaarden zijn onderzocht bij de verificatieonderzoeken op de verschillende scholen. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs.

School	Verificatie				
	1	2	3	4	5
Onderwijsproces					
OP1 Aanbod				•	
OP2 Zicht op ontwikkeling (en begeleiding)	•	•	•	•	•
OP3 Didactisch handelen				•	
Schoolklimaat					
SK1 Veiligheid				•	
Kwaliteitszorg en ambitie					
KA1 Kwaliteitszorg		•			•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•		•	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•				•

1. De Peperklip 2. Het Kleurrijk 3. De Taaltuin 4. De Wereldschool 5. SBO De Poldervaart

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen Stichting Primo. Verder hebben we gesproken met ouders, leerlingen, directeuren, intern begeleiders en docenten van de onderzochte scholen. Ook hebben we verschillende lessen bezocht.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, in samenhang met art. 40 WPO
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Uit het onderzoek dat wij bij Primo hebben uitgevoerd blijkt dat wij deze vraag bevestigend kunnen beantwoorden. De kwaliteit op de onderzochte standaarden is voldoende tot goed.

Het bestuur zorgt in het algemeen voor onderwijs van minimaal voldoende kwaliteit, stuurt waar nodig op verbeteringen, stimuleert de onderwijsontwikkeling, creëert voorwaarden voor een professionele cultuur en legt zowel in- als extern op afdoende wijze verantwoording af over zijn resultaten. Ook de financiële positie van het bestuur is in orde. We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit bij Primo.

Uit de verificatieonderzoeken op de scholen blijkt dat het beeld dat wij gekregen hebben van de onderwijskwaliteit overeenkomt met het beeld van het bestuur. Ook hebben wij gezien dat het beleid van het bestuur grotendeels zijn uitwerking heeft op de werkvloer en dat het ten goede komt aan het onderwijs aan de leerlingen. Mooie voorbeelden hiervan hebben we op de scholen gezien in de uitwerking van het beleidsthema 'Rijk leren' (zie hoofdstuk 3).

In paragraaf 2.1 en 2.2 lichten we de antwoorden op de vier deelvragen toe en leggen daarbij een relatie met de oordelen en/of waarderings op de onderzochte standaarden.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderings weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			⚡
KA2 Kwaliteitscultuur			⚡
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Wij beantwoorden deze vragen bevestigend en waarderen de standaard Kwaliteitszorg als goed. Het bestuur van Primo beschikt over een systematisch en cyclisch kwaliteitszorgsysteem dat doorwerkt in de scholen en een positieve bijdrage levert aan de onderwijskwaliteit. Er zijn nog enkele ontwikkelpunten, maar het bestuur heeft hier goed zicht op en werkt hier aantoonbaar aan.

Om in te kunnen spelen op risico's op het gebied van resultaten en wet- en regelgeving maakt het bestuur gebruik van een signaleringsinstrument. Hiermee kan het bestuur tijdig ingrijpen bij eventuele problemen op zijn scholen. Voorts gaat het bestuur jaarlijks bij elke school op bezoek en voert het interne audits uit: samen met scholen kijken bij andere scholen. Hierbij staat de vooraf ingevulde zelfevaluatie van de te auditeren school centraal. Na de audit volgt altijd een verslag met aanbevelingen.

De directeuren hebben veel vrijheid om het onderwijs op hun school vorm te geven. Aan de basis daarvan ligt een proces om te komen tot een gedragen beleid: het opstellen van het Primo-beleidsplan is een gezamenlijke inspanning geweest. Vanuit de bestuursvisie 'Sturen op samenspel' stuurt het bestuur op 'Diversiteit en onderlinge verbondenheid'. Dit principe is duidelijk zichtbaar in de scholen die wij bezocht hebben.

Vanuit het Primo-beleidsplan 2014-2018 heeft het bestuur samen met de scholen doelstellingen geformuleerd op thema's zoals Onderwijs en kwaliteit en Personeel en organisatie. Aan die doelstellingen zijn jaarplannen gekoppeld die het uitgangspunt vormen voor de

jaarplannen van de scholen. Elke school kan vervolgens op haar eigen manier gericht invulling geven aan de doelstellingen. Het bestuur evalueert de jaarplannen regelmatig samen met de scholen. Zo zijn de jaarlijkse activiteiten en de uitvoering daarvan duidelijk in beeld bij het bestuur.

De ambities van het bestuur liggen op sommige terreinen hoog (cultuuronderwijs, techniekaanbod), op andere terreinen zou het bestuur ambitieuzer kunnen zijn in zijn doelstellingen. Zo houdt het voor de onderwijsresultaten de ondergrens van de inspectie als norm aan. Het bestuur daagt zijn scholen uit om de norm per school hoger te stellen. Het zou echter ook de eigen algemene norm kunnen verhogen of tenminste meer expliciet te zijn over wanneer het tevreden is over de behaalde resultaten. Op een aantal gebieden ontbreken normen, bijvoorbeeld bij didactisch handelen. Primo staat voor 'de beste leraren', maar wanneer is het bestuur tevreden over de kwaliteit daarvan? Het bestuur kan duidelijker zijn over wanneer deze term voldoet aan de eigen opvattingen van kwaliteit en wanneer het volgens het bestuur onvoldoende is.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Ook deze vragen kunnen we met ja beantwoorden. Wij waarderen de standaard Kwaliteitscultuur als goed. Uit het onderzoek is namelijk gebleken dat de bestuursstructuur en -cultuur meer dan voldoende voedingsbodem bieden voor voldoende onderwijskwaliteit(verbetering). Het bestuur hanteert de code Goed Bestuur en zorgt voor een transparante cultuur. Vanuit de doelstellingen 'Primo zet zich in voor de ontwikkeling van Professioneel kapitaal' en 'Primo versterkt de infrastructuur (de Primo Academie en digitaal Portaal) die talentontwikkeling van medewerkers mogelijk maakt' stuurt het bestuur gericht op het delen van verantwoordelijkheid. Daarbij zorgt het ervoor dat beleidsontwikkeling niet top-down aan de scholen wordt opgelegd, maar dat die bewust vanuit een breed draagvlak wordt vormgegeven.

Taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk verdeeld en 'laag belegd'. Zo zijn de directies onder andere verantwoordelijk voor de deskundigheidsbevordering en de talentontwikkeling van de leraren. Van belang daarbij is dat de directie ervoor zorgt dat de personeelsleden een duidelijke verbinding maken tussen de schoolontwikkeling en hun eigen individuele ontwikkeling. Het bestuur heeft het afgelopen jaar daarom geïnvesteerd in 'leiderschap, inspireren en faciliteren'.

Uit de gesprekken met het bestuur en de scholen blijkt dat de kwaliteitsverbetering daadwerkelijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Het bestuur zet zich in om via die gezamenlijke verantwoordelijkheid te komen tot effectieve samenwerking. Hierbij ligt de nadruk op de 'kwaliteit van het

samenspel', voortdurend verbeteren en (talent)ontwikkeling.

Alle professionaliseringsactiviteiten zijn erop gericht de leerlingen een ononderbroken (brede) ontwikkeling door te laten maken én op het vergroten van de wereld van de leerlingen. Zo voert Stichting Primo al enige jaren actief beleid op het gebied van cultuuronderwijs omdat het vindt dat cultuuronderwijs een vaste plek in het curriculum van elke (Primo-)school verdient. Alle scholen hebben een duidelijke visie op cultuur in het onderwijs en beschikken over opgeleide cultuurcoördinatoren. De cultuurcoördinatoren zorgen gezamenlijk voor een breed aanbod van onder meer theatervoorstellingen en kunstprojecten, al dan niet in samenwerking met culturele instellingen. Een mooi voorbeeld hiervan is de samenwerking met Museum Boijmans Van Beuningen (zie paragraaf 3.4). Het bestuur blijft ook de komende jaren het cultuuronderwijs stimuleren en zal blijven investeren in de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen.

Vermeldenswaard is dat Primo de bestuursfilosofie 'sturen op samenspel' ook extern in de praktijk brengt: zo neemt het bestuur deel aan een werkgroep waarin naast Primo twee andere schoolbesturen uit Schiedam participeren om het techniekonderwijs in het Schiedamse onderwijs te integreren. Dit illustreert dat Primo zijn maatschappelijke taak serieus neemt.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Het antwoord op deze vraag is positief: Stichting Primo verantwoordt zich op voldoende wijze aan alle belanghebbenden over resultaten en ontwikkelingen, al zijn er nog enkele aandachtspunten.

Door middel van het Beleidsplan communiceert het bestuur actief over de koers die het uitzet en - middels jaarplannen - over de uitwerking ervan in de tijd. Naast tussentijdse, jaarlijkse evaluaties wordt het Beleidsplan elke vier jaar geëvalueerd. Deze evaluatie vormt de basis voor het nieuwe Beleidsplan. In het jaarverslag legt het bestuur op toegankelijke wijze verantwoording af over de uitkomsten van het kwaliteitsbeleid op bestuursniveau en over de ontwikkeling van de scholen en de bereikte resultaten. In het jaarverslag is een aparte verantwoordingsparagraaf ingeruimd voor de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de raad van toezicht. Een aandachtspunt is nog de mate waarin het bestuur verantwoording aflegt over de kwaliteit van het onderwijs op basis van geobjectiverde gegevens en eigen normen. Zoals bij de standaard Kwaliteitszorg al is benoemd gaat dit vooral over het duidelijk en concreet formuleren van eigen doelen en normen. Naarmate deze meer concreet zijn, kan het bestuur zich daarover ook beter verantwoorden. Ten tweede kan het bestuur ook meer duiding geven aan behaalde resultaten, door aan te geven of zij tevreden is met

bepaalde resultaten en waarom dat wel (of niet) zo is.

Een belangrijke doelgroep van het bestuur zijn de ouders. Door middel van de website en periodieke nieuwsbrieven informeert het bestuur hen (en andere belangstellenden) over relevante onderwerpen. Een aandachtspunt is nog de verantwoording op de websites van de scholen. Niet in alle gevallen zijn voor (toekomstige) ouders alle documenten terug te vinden. Het bestuur wil dat elke school via de website 'Scholen op de kaart' informatie verstrekt. In een deel van de gevallen is dat al het geval, maar niet alle ouders kennen deze website. Wellicht biedt een verwijzing op de schoolwebsite hier een (tijdelijke) oplossing. Daarnaast denken wij dat de resultaten die de scholen presenteren aan betekenis kunnen winnen wanneer de scholen daarin zelf ook de gegevens meer duiden. Nu is dat nog niet voor alle scholen het geval.

Het bestuur betreft de raad van toezicht bij de beleids- en besluitvorming. De raad hanteert een intern toetsingskader aan de hand waarvan hij zijn monitorende functie invulling geeft. Verder plannen de leden van de raad schoolbezoeken in om voeling te houden met de 'werkvloer' en denken zij kritisch mee over de (strategische) beleidsvorming. Dat laatste geldt ook voor de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, die door het bestuur zo veel mogelijk in stelling wordt gebracht bij de beleids- en besluitvorming. Beide raden geven aan zich een kritisch gesprekspartner te voelen en waarden het overleg met het bestuur als open en constructief.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB2 Doelmatigheid	Geen oordeel	
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('indicatie') die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose			
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	3,51	4,09	3,38	3,70	3,95	3,73	2,69
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,77	0,80	0,76	0,78	0,79	0,77	0,71
Weerstandvermogen	< 5%	26,50%	25,40%	25,77%	25,69%	25,73%	25,55%	25,64%
Huisvestingsratio	> 10%	10,80%	11,16%	11,26%	nvt	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	-0,40%	-0,11%	-0,04%	0,02%	0,01%	0,01%	0,04%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als voldoende. Zoals blijkt uit de tabel is er immers geen sprake van waarden die wijzen op een mogelijk financieel risico voor de continuïteit van het onderwijs op de korte of middellange termijn. In ons onderzoek vonden wij geen belangrijke informatie die strijdig is met dat beeld.

Stichting Primo Schiedam heeft een huisvestingsratio die boven de signaleringsgrens ligt, dit komt deels doordat Stichting Primo de gymzalen van de gemeente exploiteert. Met de gemeente is er een afspraak gemaakt dat er door Stichting Primo niet toegelegd zal worden op de exploitatie, in een voorkomend geval draagt de gemeente financieel bij aan tekorten. Al met al levert deze exploitatie geen risico op voor de financiële continuïteit.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel informeren wij bij besturen naar aspecten van doelmatigheid en gaan daarover zo nodig het gesprek aan.

Financiële rechtmatigheid

We hebben de Financiële rechtmatigheid voor Stichting Primo als voldoende beoordeeld. Ons oordeel bij deze standaard gaat enerzijds uit van de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Anderzijds speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van financiële rechtmatigheid. Beide aspecten leiden gezamenlijk tot een gewogen oordeel. In het onderzoek bij Stichting Primo hebben zich aan ons geen gegevens voorgedaan die een positieve waardering van de financiële rechtmatigheid in de weg staan.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Wij hebben een positief oordeel over de besturing door het bestuur van Primo. Dat betekent dat de inspectie bij dit bestuur voor het vervolgtoezicht op de kwaliteit van het onderwijs niet afwijkt van de reguliere termijn van vier jaar. De jaarlijkse risicoanalyse en/of urgente signalen kunnen de inspectie echter aanleiding geven het vervolgtoezicht alsnog aan te scherpen. Dat geldt ook voor het toezicht op de financiën. Omdat het bestuur voldoet aan de standaarden van het kwaliteitsgebied Financieel beheer is er op dit moment geen reden voor aangepast financieel toezicht.

3. Resultaten verificatieonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de verificatieonderzoeken op vier scholen van Stichting Primo. Daarnaast hebben wij De Wereldschool met een uitgebreidere set standaarden onderzocht. Het gaat hier om een school voor nieuwkomers die formeel onder Primo valt, maar waarvoor het samenwerkingsverband 'Onderwijs dat Past' (waar Primo deel van uitmaakt) beleidsmatig verantwoordelijk is. Zoals gezegd hebben wij de standaard Zicht op ontwikkeling (en begeleiding) op alle scholen onderzocht. Verder hebben wij gekeken in hoeverre de scholen zicht hebben op de eigen kwaliteit en deze verbeteren, werken aan professionalisering en verantwoording afleggen. Hiervoor selecteren we per school één of meer standaarden uit het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. Omdat 'Rijk leren' een belangrijk beleidsthema is voor Primo hebben wij op drie scholen ook gekeken hoe dat is vormgegeven.

3.1. De Peperklip

Onderwijsproces	O	V	G
OPz Zicht op ontwikkeling		•	

Zicht op ontwikkeling

Wij beoordelen deze standaard als voldoende. Zowel tijdens de presentatie van de school, de groepsbezoeken en de diverse gesprekken blijkt dat de leraren van De Peperklip de ontwikkeling van de leerlingen op cognitief gebied consequent volgen door middel van toetsen en observaties. Dit schooljaar is de school overgestapt op een nieuw leerlingvolgsysteem dat de leraren beter ondersteunt in het analyseren van de gegevens, het volgen van de leerlijnen en het stellen van doelen.

Wij hebben gezien dat de leraren de leerlingen een gedifferentieerd aanbod bieden. Voorafgaand aan de indeling in niveaugroepen (of aanmelding voor de verrijkingsgroep of plusklas) kijken de leraren naar de ontwikkeling en onderwijsbehoeften van de leerlingen. De cyclus van constateren, analyseren en vertalen naar een passend aanbod én de evaluatie daarvan is nog niet vanzelfsprekend. De school is zich hiervan bewust en heeft er daarom voor gekozen dit explicieter te maken en de leraar hierin centraal te stellen. Dit doet zij door de analyse van toetsen en signaleringen bij de leraren te beleggen in plaats van bij de intern begeleiders. De bedoeling is om vanuit de analyse tot een diagnose met passende aanpak te komen die de leraar structureel evalueert en bijstelt waar dat nodig is. Het eerdergenoemde - bewust gekozen - leerlingvolgsysteem zal volgens de school aan dit proces bijdragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur			
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitscultuur

De kwaliteitscultuur op De Peperklip is zonder meer goed. De basis is op orde en wij hebben ook eigen aspecten van kwaliteit aangetroffen. De cultuur op De Peperklip is er een van feedback geven en ontvangen en van samen leren, met als doel het onderwijs voortdurend te verbeteren. Wij hebben een team ontmoet dat geïnspireerd, passievol en professioneel aan die verbetering werkt. Collegiale consultatie en intervisie zijn structureel opgenomen in de jaarplanning.

De school werkt in professionele leergemeenschappen, die elk bestaan uit leraren en lid van het managementteam. In deze leergemeenschappen staan onderzoek doen en van elkaar en met elkaar leren centraal. Elke leergemeenschap stelt een probleemanalyse op en doet onderzoek om uiteindelijk met een aanbeveling te komen die schoolbreed wordt besproken. Het mooie is dat de houding die bij deze aanpak vanzelfsprekend is - een open, nieuwsgierige houding waarbij fouten maken mag - in de gehele school terug te zien is.

Verantwoording en dialoog

Wij beoordelen deze standaard als voldoende. De school legt verantwoording af aan alle belanghebbenden (bestuur, overheid) en betreft ouders en personeel bij beleids- en besluitvorming (medezeggenschapsraad). Met name tijdens het gesprek met de ouders blijkt hoe betrokken en gezien zij zich voelen. Zo zijn zij gestimuleerd een ouderkamer op te zetten: deze is nu wekelijks te bezoeken en er worden diverse activiteiten georganiseerd. De school informeert ouders over hun kinderen via rapportgesprekken en tijdens het kennismakingsgesprek. Recente ontwikkelingen en overige zaken deelt de school middels een maandelijkse nieuwsbrief en de leraren communiceren met ouders via een groepsapp. Het managementteam is voornemens ouders ook bij het nieuw te maken schoolplan te betrekken.

Dat de school zich steeds duidelijker positioneert in de wijk (zie ook hieronder), komt naar voren in de verschillende gesprekken die wij hebben gevoerd. Niet alleen het team praat hier vol enthousiasme over, ook ouders zijn hier trots op. Deze trots hebben wij ook tijdens het gesprek met de leerlingen gehoord.

Beleidsthema 'Rijk leren': muziekonderwijs

In het kader van het beleidsthema 'Rijk Leren' hebben wij bij De Peperklip gekeken naar het muziekonderwijs dat hier ver ontwikkeld is. De visie van de school 'Wij zijn een school en bieden meer dan

onderwijs' komt duidelijk terug in hoe de school dit beleidsthema heeft ingevuld.

Op De Peperklip is een vakspecialist muziek werkzaam. De afgelopen jaren is er een doorlopende leerlijn muziek opgezet en is het team door een medewerker van het conservatorium begeleid. Sinds dit schooljaar geven leraren en de vakspecialist om de week muziekles aan alle leerlingen. Door de opgezette leerlijn is voor een ieder duidelijk waaraan gewerkt dient te worden en welke doelen centraal staan. Binnen het muziekonderwijs wordt ook duidelijk dat de school een zichtbare rol in de wijk speelt: de vakspecialist heeft een kinderkoor opgezet. Dit koor bestond eerst enkel uit leerlingen van De Peperklip en zal dit jaar een wijkbreed koor worden waar ook leerlingen van omliggende basisscholen aan deel kunnen nemen.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.2. Het Kleurrijk

Onderwijsproces

OPz Zicht op ontwikkeling

O

V

G

Zicht op ontwikkeling

Wij beoordelen zicht op ontwikkeling als voldoende. Tijdens de groepsbezoeken en de gesprekken met de leraren en het managementteam blijkt dat de leraren van Het Kleurrijk de ontwikkeling van de leerlingen volgen zodat zij een ononderbroken ontwikkeling door (kunnen) maken. Zij baseren zich hierbij op de toets- en observatiegegevens van de leerlingen. Na een uitgebreide analyse van deze gegevens komen zij tot een aanpak die aansluit bij de onderwijsbehoeften van de diverse (groepen) leerlingen. In een aantal gevallen missen wij nog de verklaring voor opvallende toetsresultaten: de vraag 'hoe komt het dat deze leerling op dit moment deze score behaalt' wordt niet in alle gevallen beantwoord. Het antwoord op deze vraag is echter wel essentieel voor de vervolgaanpak.

De onderbouw is sinds januari 2018 gaan werken met een nieuw leerlingvolgsysteem dat is uitgekozen omdat het beter aansluit bij de leerlingenpopulatie. De leraren kunnen hierdoor naar eigen zeggen beter inspelen op de onderwijsbehoeften van hun leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg

Wij beoordelen kwaliteitszorg als voldoende. De school beschikt over een kwaliteitszorgstelsel met doelen en evaluatiemomenten. Aan de hand van de jaarplanning wordt een werkplan opgesteld. In dit plan staan acties en ontwikkelingen benoemd die gedurende het schooljaar aan bod komen. In de teamoverleggen en in de professionele leergemeenschappen zijn dit vaste agendapunten. Op die manier zorgt de school ervoor dat het team het onderwijs continu bespreekt en waar nodig verbeteringen aanbrengt. De school is bezig met de herijking van de visie. Dit is een gezamenlijk proces waarbij het team nadrukkelijk is betrokken. De leraren geven aan dat het invullen en concretiseren van de visie duidelijk maakt hoe Het Kleurrijk bijdraagt aan de ontwikkeling van de leerlingen. Ook wordt het hun steeds duidelijker in welke richting de school zich ontwikkelt.

Kwaliteitscultuur

Deze standaard beoordelen wij eveneens als voldoende. Op Het Kleurrijk heerst een professionele kwaliteitscultuur. Zo is de school sinds januari 2018 gaan werken in professionele leergemeenschappen. Elke bouw heeft zijn eigen leergemeenschap, waarin wordt bepaald welke onderwerpen tijdens het lopende schooljaar op de rol staan. Het afgelopen half jaar waren de doelen vooral procesgericht, maar na de herfstvakantie komt de onderwijshoud centraal te staan. Het team komt wekelijks bijeen om mededelingen te kunnen delen. Om ervoor te zorgen dat iedereen op de hoogte is van wat in de afzonderlijke leergemeenschappen aan de orde is geweest, worden de evaluaties met elkaar gedeeld. Voor wat betreft scholing is teambreed de afspraak gemaakt dat scholing plaatsvindt omdat het de leerlingen ten goede moet komen. Zo heeft het team zich afgelopen jaar geschoold in taal- en woordenschatonderwijs. Het aankomende jaar staat in het teken van de borging hiervan. De woordenschatcoördinatoren gaan een verdiepingscursus volgen mede om het borgingsproces goed te kunnen begeleiden. Daarnaast vindt er jaarlijks een bestuursbrede scholing plaats en krijgen de leraren de mogelijkheid zich ook op persoonlijk vlak te ontwikkelen en te scholen.

Beleidsthema 'Rijk leren': techniekonderwijs

Bij dit onderzoek hebben wij specifiek gekeken naar de techniekleerlijn en met de leraren gesproken over het techniekonderwijs op Het Kleurrijk. Ook hier is de geïntegreerde aanpak richtinggevend: de techniekcoördinator is belast met het

integreren van techniekonderwijs in de methode voor wereldoriëntatie. Daarnaast is er een schoolbrede leerlijn opgesteld vanaf groep 1 tot en met groep 8. In deze leerlijn staan digitale geletterdheid en programmeren centraal. Tijdens de technieklessen zagen wij het gedifferentieerd werken terug. Leerlingen die de stof snel oppakten, zette de leraar bijvoorbeeld in om leerlingen die moeite hebben op gang te helpen. Dit schooljaar staat in het teken van de borging van de technieklessen. De leraren hebben diverse workshops gevolgd, gegeven door de techniekcoördinator. Afsproken is dat de leerlingen van Het Kleurrijk minimaal een keer per week techniek krijgen aangeboden, passend bij de thema's waar de groepen aan werken. In het eerdergenoemde werkplan is ook een jaarlijks evaluatiemoment opgenomen. Op die manier wil het team de gemaakte leerlijn continu kunnen verbeteren en waar nodig aanpassen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.3. De Wereldschool: eerste opvang nieuwkomers

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP2 Zicht op ontwikkeling			✓
OP3 Didactisch handelen			✓

Aanbod

Wij waarderen het aanbod van De Wereldschool als goed. De school stelt de leerlingen in staat om succeservaringen op te doen en hun talenten onafhankelijk van de taal te verkennen. Leraren weten dat enkel extra aandacht voor woordenschat de leerlingen niet genoeg houvast biedt voor het vervolgonderwijs. Zij hebben daarom een uitgebreid taalaanbod gecreëerd, waarbij zij bijvoorbeeld ook aansluiten bij de strategieën die de leerling in het land van herkomst heeft aangeleerd. De leraren ontwikkelen zelf leer- en hulpmiddelen om de actieve en passieve woordenschat van leerlingen maximaal te ontwikkelen. De school beschikt over een bibliotheek en de leeromgeving is taalrijk ingericht. Elke week worden de thema's en woorden die in de afgelopen week aan de orde zijn geweest in de gangen van de school bevestigd. Ook zijn alle voorwerpen in de klas, de gangen, de gemeenschappelijke ruimte en de bibliotheek gelabeld. Voorts zijn er lessen en activiteiten voor gymnastiek, muziek en wereldoriëntatie als vast onderdeel van het aanbod. De school heeft ook een aanbod voor de ontwikkeling van de sociale competenties, sociale cohesie en actief burgerschap. Ook gaat zij op excursie met de

leerlingen. Hiermee stelt zij de leerlingen in de gelegenheid om hun sociale vaardigheden te oefenen en kennis te nemen van de cultuur en gewoonten in Nederland.

Zicht op ontwikkeling

Wij waarderen deze standaard als goed. De leraren stellen het leerrendement van de leerlingen vast en vertalen deze onder meer in een rapport voor zowel de leerlingen als hun ouders. De leraren volgen meerdere ontwikkelingsgebieden, waarbij naast de cognitieve vakken ook de gedragsontwikkeling een belangrijke rol speelt. De leraren zijn vaardig in het analyseren van de prestaties van de leerlingen. Zij gebruiken deze om tot een keuze te komen in aanbod en bij de organisatie van hun lessen.

De school heeft voor de begeleiding van leerlingen een systeem om de leerprestaties van de leerlingen in kaart te brengen. De leraar toetst of de leerling de ambitieuze doelen heeft behaald en of het nodig is deze naar boven bij te stellen. Als de leerling de minimumdoelen niet heeft gehaald dan vindt een bespreking plaats tussen de leraar en de intern begeleider. Vervolgens stellen zij plannen ter verbetering van de resultaten op. De school stelt de doelen nooit naar beneden bij, maar kijkt wat de leraar moet doen om deze doelen wel te halen. Uit de bestudeerde ontwikkelingsperspectieven blijkt dat leraren en intern begeleider de ontwikkeling van de leerlingen minutieus volgen en bijstellen.

Didactisch handelen

Ook het didactisch handelen waarderen wij als goed. Het didactisch handelen van de leraren is interactief, efficiënt en toegespitst om leerlingen zo snel mogelijk Nederlands te leren spreken, lezen en schrijven.

Wij hebben tijdens de groepsbezoeken gezien dat de leraren de onderwijstijd optimaal te benutten en de leerlingen centraal stellen in hun onderwijs. Zij hebben niet alleen hoge verwachtingen van hun leerlingen, maar passen hun handelen daar ook op aan.

Kortom: we hebben gezien dat de leraren de leerhonger van de leerlingen benutten. Door het bieden van structuur, het hebben van hoge verwachtingen en het maken van duidelijke afspraken weten zij hun leerlingen volledig tot ontplooiing te laten komen.

Veiligheid

Wij beoordelen deze standaard als voldoende. Uit het gesprek met de leerlingen blijkt hoe fijn zij het op De Wereldschool hebben en hoe veilig zij zich er voelen. De school werkt met een methode waarbij de omgang met elkaar een centrale rol inneemt. Dit blijkt zijn vruchten af te werpen zowel tijdens de lessen als in de vrije situaties. Leerlingen weten hoe met elkaar om te gaan en onenigheid met elkaar op te lossen. De school hanteert tevens een sociaal veiligheidsplan, waarin is opgenomen hoe te handelen bij pesten en bij wie leerlingen terecht kunnen als de leerling behoefte heeft in vertrouwen met iemand te spreken. De school heeft (nog) geen objectieve vragenlijst afgenomen om het welbevinden en de veiligheidsbeleving van de leerlingen in kaart te brengen, maar is van plan dit op korte termijn te doen. Wel is zichtbaar in de documenten en blijkt uit de gesprekken dat de school een duidelijk beeld heeft van de sociale, fysieke en psychische veiligheidsbeleving van haar leerlingen.

Kwaliteitscultuur

Wij beoordelen de kwaliteitscultuur als goed. Zowel het bestuur als de directie zorgt voor bekwaam en bevoegd personeel. Op De Wereldschool is het leren met en van elkaar in elk gesprek terug te horen. Zo zijn de directieleden wekelijks in de groepen te vinden om te zien wat een leraar bijvoorbeeld nog nodig heeft. En ook onderling bezoeken de leraren met regelmaat elkaars lessen. Deze bezoeken zijn bedoeld als ondersteuning en om te komen tot eventuele probleemoplossingen. In het team heerst een hoge bereidheid tot professionalisering. De teamleden zijn open en transparant naar elkaar en benut elkaars kennis en expertise gretig. Vermeldenswaard is dat directie en leraren zich extra inspannen om de ouders te betrekken bij het onderwijs en de ondersteuning van hun kinderen. Dit is niet eenvoudig, want zij spreken geen Nederlands en kennen het Nederlands onderwijssysteem niet.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.4. De Taaltuin

Onderwijsproces	O	V	G
OPz Zicht op ontwikkeling			

Wij waarderen deze standaard als goed omdat De Taaltuin niet alleen voldoet aan de eisen voor basiskwaliteit, maar ook op een geheel eigen manier de leerlingen (volgt en) begeleidt. De school geeft zelf aan dat zij 'niet alleen volgt, maar ook duwt'. Bovendien verbetert de school zich op dit gebied voortdurend en doet zij dit op een planmatige en doelmatige manier (met behulp van externe deskundigen), waarbij er veel aandacht is voor een betere aansluiting tussen onder- en bovenbouw, de passende inzet van ICT-middelen en een beter aansluitend leerlingvolgsysteem.

Wat kenmerkend is voor De Taaltuin, is dat zij er nadrukkelijk voor heeft gekozen om de intern begeleider-taken 'van iedereen' te maken. De functie van intern begeleider is afgeschaft en van alle leraren wordt verwacht dat zij op basis van observaties, analyses en 'leergesprekjes' met de kinderen nagaan wat de verklaring is voor eventuele op- en uitval in de (toets)resultaten van de leerlingen. Vervolgens bepaalt de leerkracht samen met de leerling wat de nieuwe doelen en de beste vervolgacties zijn. De zorgcoördinator houdt hierbij het totale overzicht en zorgt dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften de extra ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben.

Een cyclus van groeps- en zorgoverleg in de twee bouwen zorgt ervoor dat niet alleen de intern begeleider-taken, maar ook de kinderen van iedereen zijn. De school wil met de aansluiting tussen de onder- en de bovenbouw dit principe verder versterken.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KAz Kwaliteitscultuur			

Kwaliteitscultuur

De kwaliteitscultuur is zonder meer goed te noemen op De Taaltuin. De gedreven directie en het enthousiaste team werken voortdurend aan de verbetering van hun professionaliteit in een open cultuur waar men elkaar ondersteunt en zich inzet voor de schoolontwikkeling en de kinderen. We hebben kennis gemaakt met met een positief en creatief team dat het belang van een goede relatie met de kinderen en hun ouders inziet.

Professionaliteit en professionalisering zijn belangrijk op De Taaltuin. Er zijn scholingen op diverse gebieden, waarbij er een verbinding is met principes als gedeeld eigenaarschap, van en met elkaar leren en samenwerking door alle geledingen heen (directie, leraren, leerlingen

en ouders). Het voldoen aan de leerbehoefte van de leerlingen staat hierbij altijd centraal.

Beleidsthema 'Rijk leren': kunstonderwijs

Dit beleidsthema heeft De Taaltuin vertaald naar hun motto:

'Belevend leren'. Het team werkt aan de hand van thema's waarbij de leerlingen naar een eindpresentatie toewerken. Onder belevend leren valt ook kunsteducatie. Tijdens ons verificatieonderzoek heeft de school ons meegenomen in hun visie en ons laten zien hoe op De Taaltuin kunsteducatie verweven zit in het onderwijs.

Vijf jaar geleden is de school een samenwerking aangegaan met museum Boijmans Van Beuningen. Na drie jaar eindigde het opgezette programma waarbij de resultaten gebundeld zijn in het boek 'Kunst = Taal en rekenen'. De titel verradt al dat kunsteducatie op De Taaltuin meer is dan alleen kunsteducatie. Zo heeft de kunstenaar die samen met het team de lessen ontwerpt duidelijk het reken- en taalonderwijs in het aanbod verweven. Na de samenwerking met Boijmans Van Beuningen is de school met het Stedelijk Museum Schiedam gaan samenwerken.

Vanaf groep 1 tot en met groep 8 krijgen de leerlingen van De Taaltuin les in wat kunst allemaal inhoudt en welke begrippen daarbij komen kijken (rekenkundige begrippen, zoals symmetrie, vormen, draagkracht komen veelvuldig aan bod). De kunstenaar coacht de leerkrachten om ook de kunstlessen qua vak inhoud te begrijpen, waarbij zij vanuit hun eigen kwaliteiten werken.

Bij binnenkomst in de school is direct duidelijk wat het thema voor de aankomende periode is: 'OERRR, van oersoep naar plastic soep'. Hoewel de school net is gestart met dit thema, zijn er al veel resultaten in de school te zien. Tijdens het gesprek met de leerkrachten is het enthousiasme waarmee het team dit thema vormgeeft merkbaar. Dat geldt ook voor de samenwerking. Niet alleen op leerkrachtniveau, maar ook op leerlingenniveau hebben wij diverse vormen van samenwerking gezien. Zo was een groep leerlingen onder begeleiding van de kunstenaar een levensgrote dinosaurus aan het bouwen van bamboestokken, bekleed met plastic flessen. Hierbij kwamen op een speelse manier vakken als techniek en taal aan de orde. Ook zagen wij zowel in de gangen als in de lokalen leerlingen groepsdoorbroken met elkaar aan het thema werken. De leerlingen van groep 8 maken zelfs een eigen les voor de kinderen van de onderbouw. Dit is een mooi voorbeeld van hoe leerlingen dat wat zij zelf geleerd hebben weer doorgeven aan de jongeren kinderen op school.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.5. SBO De Poldervaart

Onderwijsproces	O	V	G
OPzSN Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	

Zicht op Ontwikkeling en begeleiding

De Poldervaart volgt haar leerlingen op voldoende wijze. Zij heeft een nieuw leerlingvolgsysteem in gebruik genomen waarmee de ontwikkelingsgroei beter inzichtelijk kan worden gemaakt dan met het vorige systeem, dat meer gericht was op gemiddelde leerling. Voor elke leerling is een ontwikkelingsperspectief opgesteld waarin een uitstroomprofiel is opgenomen. De (individuele) leerlijnen en leerdoelen in dit ontwikkelingsperspectief zijn gebaseerd op een combinatie van IQ, toetsresultaten, gedrag en sociaal-emotionele gegevens. Op deze manier heeft iedere leerling een plan op maat. De individuele leerdoelen worden 'meer in de klas gebracht' en met de leerling besproken. De ontwikkelingsperspectieven worden nu nog gevuld door de orthopedagoog en intern begeleider. De bedoeling is dat de leerkrachten op termijn ze zelf bijhouden en bijstellen op basis van systematische evaluaties en analyses. Een kanttekening die wij nog willen plaatsen is dat de school meer mag uitgaan van hoge verwachtingen van de leerlingen. De Poldervaart kan de leerlingen die cognitief ver ontwikkeld zijn, hierdoor meer kansen bieden in het vervolgonderwijs. Overigens zorgt de school voor een zorgvuldige (warme) overdracht van haar leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg

We hebben deze standaard als voldoende beoordeeld. De school is onlangs overgestapt op een nieuw kwaliteitszorginstrument waarmee de kwaliteit systematisch kan worden geëvalueerd. De inzet van het systeem vraagt de komende tijd nog wel aandacht. Aan het begin van dit schooljaar heeft de school een (interne) audit gehad. Voorafgaand aan de audit heeft de school een zelfevaluatie op een aantal onderdelen gemaakt. Uit de audit kwamen aandachtspunten naar voren die in de jaarplanning zijn opgenomen. Op individueel niveau heeft de school de leerlingen in beeld. Op schoolniveau valt nog winst te behalen met trendevaluaties. De

school brengt hiermee haar leerlingenpopulatie beter in beeld. Bovendien kan zij hiermee aan het vervolgonderwijs duidelijk maken hoe (goed) zij de leerlingen 'aanlevert'. Volgens de school biedt het nieuwe leerlingvolgsysteem hiertoe goede mogelijkheden.

Kwaliteitscultuur

Ook de kwaliteitscultuur hebben wij als voldoende beoordeeld. De Poldervaart wil het beste onderwijs aan haar leerlingen leveren. Er is voldoende budget voor (persoonlijke) ontwikkeling en professionalisering, als deze het onderwijs maar ten goede komt en gericht is op de toekomst. Zo hebben directie en intern begeleider aan een training deelgenomen die nieuwe inzichten biedt om het onderwijs (toekomstgericht) te verbeteren.

Voorts bleek er een groeiende behoefte te zijn aan een gezamenlijk aanpak, bijvoorbeeld toen bleek dat het praktisch rekenen niet voldoende aan bod kwam. Hiertoe is dit jaar een bouwoverstijgende professionele leergemeenschap opgezet zodat het rekenen schoolbreed passend wordt gemaakt voor de Poldervaart-populatie. De school wil de invoering van deze leergemeenschappen uitbreiden zodat de verantwoordelijkheid voor het verbeteren van het onderwijs direct bij de leerkrachten ligt.

Verantwoording en dialoog

We hebben deze standaard als voldoende beoordeeld omdat De Poldervaart zich op afdoende wijze verantwoordt. Dit gebeurt onder meer via 'Scholen op de kaart' - de website waar ook de schoolgids wordt samengesteld - en digitale nieuwsbrieven. De schoolgids kan nog aan kracht winnen als de school ook haar doelen en resultaten benoemt en toelicht. Op dit moment gebeurt dat nog te summier. De medezeggenschapsraad functioneert naar behoren en de school rapporteert regelmatig aan het bestuur.

In het gesprek dat wij met de ouders hadden, gaven zij aan dat het Poldervaart-team zeer toegankelijk is en dat er veel persoonlijk contact is. Ouders voelen zich serieus genomen en worden goed op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van hun kinderen, onder meer middels de groepsinformatie-app. De informatiesprekken aan het begin van het jaar - die in de plaats zijn gekomen voor de algemene informatieavond - worden door ouders zeer gewaardeerd.

Uit de eerdergenoemde audit kwam naar voren dat het verstandig is om jaarlijks een gesprek en een evaluatiemoment in te lassen met het samenwerkingsverband.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

4. Reactie van het bestuur

Het bestuur herkent zich in het onderzoeksverslag. Tijdens het gesprek over het onderzoeksrapport hebben we een dialoog gevoerd over de manier waarop normen gesteld kunnen worden gesteld aan scholen. Het bestuur doet dit nu door de scholen te bevragen naar de manier waarop het haar doelen stelt en welke conclusies de school trekt naar aanleiding van het behaalde resultaat. Ook wordt erop toegezien dat de conclusies worden vertaald naar beleidsvoorstellen, die een plek krijgen in het jaarplan. In de gesprekken geeft de bestuurder aan wanneer hij vindt, dat de betrokken school haar normen anders zou kunnen stellen. De bestuurder vindt het belangrijk dat de besturingsfilosofie 'sturen op samenspel' ook hier geldt. Het van 'bovenaf' neerleggen van normen past hier minder bij en kan leiden tot minder gewenste bijeffecten.

Echter, het explicieter maken van de doelen/normen die in gezamenlijkheid worden neergezet en daarover communiceren, ziet het bestuur als een goede volgende stap.

Voor wat betreft het explicieter maken van de verlangde kwaliteiten van het onderwijspersoneel, is het bestuur van mening, dat dit op stichtingsniveau gebeurt door eenduidige beoordelingsnormen te gebruiken maar nog aan kracht kan winnen door dit explicieter te koppelen aan de visie op leren van de scholen.

Verder zal het verstrekken van relevante informatie door het doelmatig inzetten van ICT zowel in- als extern een punt van aandacht blijven. Te beginnen met een goede koppeling tussen de site 'scholen op de kaart' en de eigen website van de scholen.

Het bestuur heeft het onderzoek en de gesprekken daarover als opbouwend ervaren en zal de aanbevelingen dan ook meenemen in de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de scholen. Ook de RVT en de betrokken leden van de GMR hebben het onderzoek als waardevol en opbouwend ervaren.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

